

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)
z 15. júla 2004*

Vo veci C-459/02,

ktorej predmetom je návrh Cour de cassation (Luxembursko) predložený Súdnemu dvoru v súlade s článkom 234 ES, ktorým navrhuje, vo vzťahu ku konaniu začatému pred vnútroštátnym súdom medzi

Willy Gerekens,

Association agricole pour la promotion de la commercialisation laitière Procola

a

Luxemburským veľkovojsvodstvom,

aby rozhodol o prejudiciálnej otázke týkajúcej sa výkladu všeobecných zásad práva Spoločenstva právnej istoty a zákazu retroaktivity v súvislosti s vnútroštátnou právnou úpravou v oblasti kvót na výrobu mliečnych výrobkov prijatej namiesto predchádzajúcej právnej úpravy, o ktorej Súdny dvor rozhodol, že bola diskriminačná, a ktorá dovoľuje retroaktívne postihovať prekročenie týchto kvót, ktoré

* Jazyk konania: francúzština.

nastali po nadobudnutí účinnosti nariadenia Rady (EHS) č. 856/84 z 31. marca 1984, ktorým sa mení nariadenie (EHS) č. 804/68 o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami (Ú. v. ES L 90, s. 10), a nariadenia Rady č. 857/84 z 31. marca 1984 o stanovení všeobecných pravidiel uplatňovania poplatku podľa článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. ES L 90, s. 13), ale počas účinnosti nahradenej vnútroštátnej právnej úpravy,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: A. Rosas, vykonávajúci funkciu predsedu tretej komory, sudcovia R. Schintgen a N. Colneric (spravodajkyňa),

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomné pripomienky, ktoré predložili:

- W. Gerekens a l'association agricole pour la promotion de la commercialisation laitière Procola, v zastúpení: F. Entringer, advokát,

- Luxemburské veľkovoľvodstvo, v zastúpení: F. Hoffstetter, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci G. Pierret, advokát,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. Berscheid a C. Cattabriga, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na správu sudcu-spravodajcu,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta prejednať vec bez jeho návrhu,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Rozsudkom zo 14. novembra 2002 doručeným Súdnu dvoru 19. decembra 2002 Cour de cassation požiadal formou prejudiciálnej otázky v súlade s článkom 234 ES o výklade všeobecných zásad práva Spoločenstva ochrany právnej istoty a zákazu retroaktivity v súvislosti s vnútroštátnou právnou úpravou v oblasti výrobných kvót na mliečne výrobky, ktorá nahradila predchádzajúcu úpravu, ktorú Súdny dvor vyhlásil za diskriminačnú a ktorá dovoľuje retroaktívne postihovať prekročenie týchto kvót po nadobudnutí účinnosti nariadenia Rady (EHS) č. 856/84 z 31. marca 1984, ktorým sa mení nariadenie (EHS) č. 804/68 o spoločnej organizácii trhu v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. ES L 90, s. 10), a nariadenia Rady (EHS) č. 857/84 z 31. marca 1984 o všeobecných pravidlách uplatňovania poplatku podľa článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. ES L 90, s. 13), ale podľa nahradenej vnútroštátnej úpravy.

- 2 Prejudiciálna otázka vyplynula zo sporu medzi pánom Gerekensom, výrobcom mlieka, a Association agricole pour la promotion de la commercialisation laitière Procola (ďalej len „Procola“) a Luxemburským veľkovevodstvom v súvislosti so škodou, ktorú posledný menovaný mal spôsobiť chybami pri uplatňovaní právnej úpravy Spoločenstva vzhľadom na dodatočné poplatky za mlieko.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

- 3 Nariadenia č. 856/84 a 857/84 založili od 1. apríla 1984 dodatočné poplatky z množstva kravského mlieka, ktoré prekračovalo referenčné množstvo určené pre každého výrobcu alebo nákupcu v rámci celkového množstva zaručeného každému členskému štátu. Referenčné množstvo nepodliehajúce dodatočnému poplatku sa rovnalo množstvu mlieka alebo jeho ekvivalentu dodaného jedným výrobcom alebo nakúpeného jednou mliekárňou v referenčnom roku určeného podľa formuly, ktorú si vybral dotknutý členský štát.
- 4 Podľa článku 5c ods. 1 druhá veta nariadenia Rady (EHS) č. 804/68 z 27. júna 1968 o organizácii trhu v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. ES L 148, s. 13), zmeneného a doplneného nariadením č. 856/84 (ďalej len „nariadenie č. 804/68“):

„...“

Systém poplatkov sa uplatňuje v každom regióne územia členských štátov podľa jednej z nasledovných formúl:

Formula A

- Každý výrobca mlieka alebo mliečnych výrobkov je povinný zaplatiť poplatok z množstva mlieka a/alebo jeho ekvivalentu, ktoré dodal nákupcovi a ktoré za predmetné obdobie dvanástich mesiacov prekračuje určené referenčné množstvo.

Formula B

- Každý nákupca mlieka alebo mliečnych výrobkov je povinný zaplatiť poplatok z množstva mlieka alebo jeho ekvivalentu, ktoré mu dodali výrobcovia a ktoré za predmetné obdobie dvanástich mesiacov prekračuje určené referenčné množstvo.
- Nákupca, ktorý je povinný zaplatiť poplatok, ho bude vymáhať iba od výrobcov, ktorí zvýšili svoje dodávky a pomerne k množstvu, o ktoré spôsobili prekročenie referenčného množstva nákupcu.“ [*neoficiálny preklad*]

5 Článok 2 nariadenia č. 857/84 stanovuje:

„1. Referenčné množstvo uvedené v článku 5c ods. 1 nariadenia (EHS) č. 804/68 sa rovná množstvu mlieka alebo jeho ekvivalentu dodaného výrobcom počas

kalendárneho roka 1981 (formula A) alebo množstvu mlieka alebo jeho ekvivalentu nakúpeného nákupcom počas kalendárneho roka 1981 (formula B) zvýšených o 1 %.

2. Členské štáty však môžu stanoviť, že na ich území sa referenčné množstvo podľa odseku 1 bude rovnať množstvu mlieka alebo jeho ekvivalentu dodaného alebo nakúpeného počas kalendárneho roka 1982 alebo kalendárneho roka 1983 zmenené o percento určené tak, aby neprekročilo garantované množstvo určené v článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68. Toto percento môže byť zmenené v závislosti od úrovne dodávok niektorých poplatníkov, vývoja dodávok v niektorých regiónoch v období medzi 1981 a 1983 alebo vývoja dodávok niektorých poplatníkov počas rovnakého obdobia v súlade s postupom podľa článku 30 nariadenia (EHS) č. 804/68.

3. Percentá uvedené v odsekoch 1 a 2 môžu byť prispôbené členským štátom na účel zabezpečenia aplikácie článkov 3 a 4.“

6 Článok 4 ods. 1 písm. a) a ods. 2 toho istého nariadenia stanovuje:

„1. Na účel dokončenia reštrukturalizácie výroby mlieka na úrovni vnútroštátnej, regionálnej alebo na úrovni zberných oblastí členské štáty môžu v rámci aplikácie formúl A alebo B:

a) poskytnúť výrobcom, ktorí sa zaviažu definitívne ukončiť výrobu mlieka, odškodnenie vyplácané v jednej alebo viacerých ročných splátkach;

...

2. Uvoľnené referenčné množstvá sa podľa potreby pripočítajú k rezerve podľa článku 5.“ [*neoficiálny preklad*]

- 7 Článok 6 ods. 1 písm. d) nariadenia Komisie (EHS) č. 1371/84 zo 16. mája 1984, ktorým sa stanovujú podmienky uplatňovania dodatočného poplatku podľa článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 (Ú. v. ES L 132, s. 11) stanovuje:

„1. V prípade formuly B sa referenčné množstvo nákupcu upraví so zohľadnením:

...

- d) prípadov výmeny podľa článku 7 ods. 2 nariadenia (EHS) č. 857/84 vrátane prechodu výrobcu od jedného nákupcu k inému.“

Vnútroštátna právna úprava

- 8 Právna úprava Spoločenstva bola prebratá do právneho poriadku v Luxembursku počas prvého obdobia jej aplikácie od 1. apríla 1984 do 31. marca 1985 veľkovoľvodským nariadením z 3. októbra 1984 o uplatňovaní systému dodatočných

poplatkov za mlieko v Luxemburskom veľkovejvodstve (*Mémorial* 1984, s. 1486, ďalej len „veľkovejvodské nariadenie z roku 1984“) a na ďalšie obdobia rovnomenným veľkovejvodským nariadením z 12. novembra 1985 (*Mémorial* 1985, s. 1256, ďalej len „veľkovejvodské nariadenie z roku 1985“).

- 9 Spomedzi dvoch možných formúl podľa článku 5c nariadenia č. 804/68 si Luxemburské veľkovejvodstvo vybralo formulu B.

- 10 V súlade s článkom 2 ods. 1 nariadenia č. 857/84 si tento členský štát určil rok 1981 ako referenčný. Takto určené základné množstvá však boli upravené podľa istých koeficientov, ktoré odrážali vývoj množstva dodávaného rôznym nákupcom medzi 1981 a 1983 vo vzťahu k vývoju priemerných dodávok v Luxembursku.

- 11 Luxemburská právna úprava takisto umožňovala pridelenie referenčných množstiev výrobcov, ktorí z vlastného rozhodnutia ukončili výrobu pre mliekárne, považovaných za nákupcov, ktorým boli tieto dodávky určené, namiesto štátnej rezervy, pričom však takúto možnosť v rámci formuly B neupravoval článok 7 ods. 2 nariadenia č. 857/84 v spojení s článkom 6 ods. 1 písm. d) nariadenia (EHS) č. 1371/84 a článkom 4 ods. 1 písm. a) a ods. 2 nariadenia č. 857/84.

- 12 V prípade tejto právnej úpravy (ďalej len „predchádzajúca právna úprava“) Súdny dvor vo svojom rozsudku z 25. novembra 1986, Klensh a i. (201/85 a 202/85, Zb. s. 3477), vyslovil:

„1) Zákaz diskriminácie uvedený v článku 40 ods. 3 Zmluvy nedovoľuje, aby si členský štát vybral rok 1981 ako referenčný rok v zmysle článku 2 nariadenia Rady č. 857/84 z 31. marca 1984, ak vzhľadom na trhové podmienky v tomto štáte použitie tejto možnosti vedie k diskriminácii medzi výrobcami v Spoločenstve.

2) Článok 2 nariadenia Rady č. 857/84 z 31. marca 1984 neumožňuje, okrem prípadov výslovne uvedených v právnych predpisoch, aby členský štát, ktorý si zvolil rok 1981 ako referenčný rok v zmysle tohto ustanovenia pri určení referenčného množstva pre výrobcov, upravil množstvo nimi nakúpeného mlieka počas tohto obdobia o percento určené na základe úrovne dodávok niektorých poplatníkov.

3) Nariadenie Rady č. 857/84 z 31. marca 1984 neumožňuje pridelenie referenčného množstva výrobcu, ktorý ukončil výrobu k referenčnému množstvu mliekárni, ktorým tento výrobca v čase ukončenia výroby dodával mlieko, namiesto pridelenia tohto množstva štátnej rezerve.“

13 V nadväznosti na už citovaný rozsudok Klensch a i. Conseil d'État (Luxemburg) zrušil rozsudkom z 26. februára 1987 ministerské rozhodnutia o určení jednotlivých kvót na základe vnútroštátnej právnej úpravy vo veciach, ktoré pred ním prebiehali.

14 Na legislatívnej úrovni boli veľkovojsvodské nariadenie, ako aj iné predchádzajúce predpisy zrušené článkom 17 veľkovojsvodského nariadenia zo 7. júla 1987 o uplatňovaní systému dodatočných poplatkov za mlieko v Luxemburskom

veľkovoľvodstve (*Mémorial* 1987, s. 850, ďalej len „veľkovoľvodské nariadenie z roku 1987“), ktoré zaviedlo nový systém poplatkov (ďalej len „nová právna úprava“).

- 15 Spätná účinnosť veľkovoľvodského nariadenia z roku 1987 bola zavedená zákonom z 27. augusta 1987, v zmysle ktorého sa veľkovoľvodské nariadenie zo 7. júla 1987 o uplatňovaní systému dodatočných poplatkov za mlieko v Luxemburskom veľkovoľvodstve stalo aplikovateľným aj na mliečne kampane predchádzajúce kampani 1987/1988 (*Mémorial* 1987, s. 1698). Jediný článok tohto zákona stanovuje, že toto nariadenie sa má použiť na dvanásťmesačné obdobia uplatňovania dodatočného poplatku na mlieko, ktoré začali 2. apríla 1984, 1. apríla 1985, ako aj 1. apríla 1986, a predvída nové rozdelenie referenčných množstiev na základe toho istého nariadenia.

- 16 Článok 1 veľkovoľvodského nariadenia z roku 1987 zachováva predchádzajúcu voľbu luxemburských úradov v prospech formuly B. Článok 3 ods. 1 tohto nariadenia však namiesto roku 1981 určuje rok 1983 ako referenčný, za ktorý sa množstvá dodávaného mlieka znižujú percentom, ktoré predstavuje súčet faktora určeného v nadväznosti na objem dodávok mlieka jednému nákupcovi príslušným výrobcom v roku 1983 a faktora určeného v nadväznosti na rast dodávok mlieka jednému nákupcovi počas tohto roku v porovnaní s rokom 1981 z tej istej prevádzky. Nariadenie už nepredvída pridelenie jednotlivých referenčných množstiev výrobcov, ktorí ukončili výrobu ich nákupcom.

- 17 V nadväznosti na prijatie tejto novej právnej úpravy určilo luxemburské ministerstvo pôdohospodárstva kvóty pre rôznych nákupcov za každý dojný rok počnúc 2. aprílom 1984. Luxemburské úrady neuložili žiadnemu výrobcovi vyššiu odvodovú povinnosť, než ktorá bola uložená v súlade s veľkovoľvodskými nariadeniami z rokov 1984 a 1985. Uplatnilo sa vždy priaznivejšie pravidlo.

Spor pred vnútroštátnym súdom a prejudiciálna otázka

- 18 P. Gerekens je jedným zo 64 luxemburských výrobcov mlieka združených v Procola, ktorý bol povinný zaplatiť dodatočný poplatok za mlieko za dojné obdobia 1985/1986 a 1986/1987. Z listu luxemburského ministerstva pôdohospodárstva z 15. marca 1988 adresovaného Procole vyplýva, že v prípade p. Gerekensa bola výška poplatku podľa predchádzajúcej právnej úpravy 297 298 LUF, pričom poplatok podľa novej právnej úpravy predstavoval 114 860 LUF. Z dôvodu najpriaznivejšieho zaobchádzania s výrobcom sa určila ako záväzná druhá suma, ktorá však bola zvýšená o 14 334 LUF z titulu úrokov z omeškania. P. Gerekens a Procola sa domáhali vrátenia tejto sumy Luxemburským veľkovojsvodstvom, odvolávajúc sa na nezákonnú retroaktivitu vnútroštátnej právnej úpravy. Tento návrh je odôvodnený škodou, ktorú mali utrpieť v dôsledku chybného postupu štátu prijatím vnútroštátnej právnej úpravy a uplatňovaním právnych predpisov Spoločenstva o dodatočnom poplatku za mlieko.
- 19 Po tom, čo bola ich žaloba zamietnutá tak na prvom, ako aj na druhom stupni, p. Gerekens a Procola sa odvolali na Cour de cassation.
- 20 Usudzujúc, že v prejednávanej spore vznikla otázka výkladu práva Spoločenstva, o ktorej ešte nebolo rozhodnuté v rámci konania o podobnej prejudiciálnej otázke, Cour de cassation prerušil konanie a predložil Súdu nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Je v rozpore so všeobecnými zásadami práva Spoločenstva právnej istoty a zákazu retroaktivity, ak členský štát na účel aplikácie právnej úpravy Spoločenstva ukladajúcej výrobné kvóty podobného druhu, ako je úprava založená nariadením Rady (EHS) č. 856/84 z 31. marca 1984, ktorým sa mení nariadenie (EHS) č. 804/68

o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami..., a nariadením Rady č. 857/84 z 31. marca 1984 o stanovení všeobecných pravidiel uplatňovania poplatku podľa článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 v sektore mlieka a mliečnych výrobkov... prijme namiesto predchádzajúcej právnej úpravy, o ktorej sa Súdny dvor Európskych spoločenstiev vyslovil, že je diskriminačná, novú právnu úpravu umožňujúcu dodatočné postihnutie prekročení výrobných kvót, ktoré nastali po nadobudnutí účinnosti právnej úpravy Spoločenstva, ale počas účinnosti nahradenej vnútroštátnej právnej úpravy?“

O prejudiciálnej otázke

- 21 Povinnosti vyplývajúce z ochrany všeobecných zásad uznávaných v právnom poriadku spoločenstva zaväzujú rovnako členské štáty, keď vykonávajú právne predpisy Spoločenstva.

- 22 Medzi tieto všeobecné zásady patrí aj právna istota (pozri rozsudok z 13. januára 2004, Kühne & Heitz, C-453/00, Zb. s. I-837, bod 24).

- 23 Aj keď vo všeobecnosti zásada ochrany právneho postavenia nedovoľuje, aby účinnosť aktu Spoločenstva vznikla v čase pred jeho uverejnením, výnimočne sa tak môže stať v prípadoch, keď to vyžaduje cieľ, ktorý má byť dosiahnutý, a primerane sa chráni legitímna dôvera dotknutých osôb (pozri rozsudky z 21. februára 1991, Zuckerfabrik Süderdithmarschen a Zuckerfabrik Soest, C-143/88 a C-92/89, Zb. s. I-415, bod 49, a z 22. novembra 2001, Holandsko/Rada, C-110/97, Zb. s. I-8763, bod 151).

- 24 Rovnako neporušuje zásadu právnej istoty vnútroštátna právna úprava, ktorá je uplatniteľná retroaktívne, ak to vyžaduje cieľ, ktorý sa má dosiahnuť, a je primerane chránená legitímna dôvera dotknutých osôb.
- 25 Cieľom vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá je predmetom sporu pred vnútroštátnym súdom, je zavedenie systému dodatočných poplatkov za mlieko v súlade so záväzkom, ktorý členské štáty prijali podľa článku 5c ods. 1 nariadenia č. 804/68. Cieľom tohto systému je vytvoriť rovnováhu medzi ponukou a dopytom na trhu s mliekom, ktorý sa vyznačuje štrukturálnymi prebytkami, prostredníctvom obmedzenia výroby mlieka (pozri predovšetkým rozsudok zo 17. mája 1988, Erpelding, 84/87, Zb. s. 2647, bod 26). Jeho cieľ sa dá dosiahnuť len vtedy, ak sa zohľadnia množstvá všetkých výrobkov, ktoré sa nejakým spôsobom dostávajú do obehu a ovplyvňujú tak ponuku a dopyt počnúc prvým dvanásťmesačným obdobím od 1. apríla 1984.
- 26 Členský štát, ktorý by nenahradil právnu úpravu prijatú na zavedenie tohto systému, pri ktorej sa ukázalo, že je v rozpore s právom Spoločenstva, novou právnou úpravou so spätným účinkom, by nesplnil tento cieľ a ohrozil by efektivitu systému dodatočných poplatkov za mlieko. Nie je možné prijať výnimku z povinnosti uplatniť nariadenia, ktoré založili systém poplatkov za mlieko, keďže tieto nariadenia sú záväzné v celom rozsahu od ich účinnosti.
- 27 Z toho vyplýva, že splnenie cieľa vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá je predmetom sporu pred vnútroštátnym súdom, si vyžaduje, aby na účel správneho a efektívneho zavedenia systému dodatočných poplatkov za mlieko sa táto vnútroštátna úprava aplikovala retroaktívne.
- 28 Vzhľadom na prípadné porušenie legitímnej dôvery dotknutých osôb, treba pripomenúť, že každý podnikateľský subjekt má možnosť sa dovolať ochrany

legitímnej dôvery, ak nejaká inštitúcia vyvolá odôvodnené očakávania (rozsudok z 15. apríla 1997, *Irish Farmers Association a i.*, C-22/94, Zb. s. I-1809, bod 25).

- 29 Zásady ochrany legitímnej dôvery sa možno dovoliť voči právnomu predpisu len to tej miery, v akej orgány verejnej moci predtým vytvorili situáciu vytvárajúcu legitímnu dôveru (k tomu pozri rozsudok z 15. januára 2002, *Weidacher*, C-179/00, Zb. s. I-501, bod 31). Naopak, ak starostlivý a informovaný podnikateľský subjekt je schopný predvídať prijatie opatrenia ovplyvňujúce jeho záujmy, nemôže sa dovoliť tejto zásady po tom, čo bolo také opatrenie prijaté (k tomu pozri už citovaný rozsudok *Irish Farmers Association a i.*, bod 25).
- 30 V danom prípade sa žalobcovia neodvolávajú na to, že legitímne dôverovali tomu, že veľkovejvodské nariadenia z rokov 1984 a 1985 zostanú v platnosti. Tvrdia len, že dôverovali tomu, že nová právna úprava nebude retroaktívna.
- 31 Historický vývoj tejto právnej úpravy, ktorý detailne uvádzajú aj žalobcovia vo veci samej vo svojich pripomienkach pred Súdny dvorom, však neobsahuje také okolnosti, z ktorých by sa dalo vyvodiť, že podnikateľské subjekty mohli legitímne dôverovať tomu, že obdobie medzi 1. aprílom 1984 a dňom účinnosti veľkovejvodského nariadenia z roku 1987 nebude upravené vnútroštátnym právnym predpisom, ktorého účelom bude uplatniť systém dodatočných poplatkov za mlieko, prijatého Spoločenstvom.
- 32 V skutočnosti zo spomenutých pripomienok jasne vyplýva, že príslušné vnútroštátne orgány nikdy nedávali dôvod ani v najmenšom pochybovať o tom, že veľkovejvodské nariadenia z rokov 1984 a 1985 budú nahradené novou právnou úpravou so spätným účinkom. Jedine konkrétny postup, ako sa tento výsledok mal dosiahnuť, tvoril predmet diskusií na vnútroštátnej úrovni, s cieľom zabezpečiť, aby táto spätná účinnosť bola v súlade s luxemburskou právnou úpravou.

33. Preto podnikateľské subjekty, ako žalobca konaní o veci samej, museli očakávať, že veľkovojsvodské nariadenie z roku 1987 bude prijaté so spätnou účinnosťou. Okrem iného mohli predvídať prijatie takého opatrenia s ohľadom na pretrvávajúci prebytok na trhu s mliekom a na povinnosť členských štátov zaviesť systém dodatočných poplatkov za mlieko odo dňa jeho účinnosti, t. j. od 1. apríla 1984. Odo dňa účinnosti nariadení č. 856/84 a 857/84 nemohli očakávať, že dodatočné poplatky za množstvo vyrobeného kravského mlieka a kvóty pridelené výrobcovi pre nich nebudú záväzné.
34. Spätná účinnosť veľkovojsvodského nariadenia z roku 1987 nemôže byť ďalej napadnutá ani tvrdením žalobcov v konaní o veci samej, v zmysle ktorého dodatočný poplatok mal všetky ekonomické znaky sankcie, pretože postihoval výrobcu, ktorý prekročil jemu pridelenú kvótu v presnom pomere k jeho nadprodukcii.
35. Zásada zákazu retroaktivity predpisov trestného práva je nepochybne zásadou spoločnou právnym poriadkom všetkých členských štátov, je obsiahnutá v článku 7 ods. 1 Európskeho dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd ako základné právo a patrí medzi dôležité právne zásady, nad dodržiavaním ktorých bdie Súdny dvor (rozsudky z 10. júla 1984, Kirk, 63/83, Zb. s. 2689, bod 22, a z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 42).
36. V zmysle judikatúry Súdneho dvora dodatočný poplatok nemôže byť považovaný za sankciu podobnú postihom predvídaným v článkoch 3 a 4 nariadenia Komisie (EHS) č. 536/93 z 9. marca 1993 o detailných pravidlách uplatňovania dodatočného poplatku v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. ES L 57. s. 12) (pozri rozsudky z 25. marca 2004, Cooperative Lattepiù a i., C-231/00, C-303/00, a C-451/00, Zb. s. I-2869, bod 74, a Azienda Agricola Ettore Ribaldi a i., C-480/00 až C-482/00, C-484/00, C-489/00 až C-491/00 a C-497/00 až C-499/00, Zb. s. I-2943, bod 58).

- 37 V skutočnosti predstavuje dodatočný poplatok za mlieko obmedzenie vyplývajúce z trhových politík a zo štrukturálnych politík. Tvorí súčasť zásahov na účel regulácie poľnohospodárskych trhov a je napojený na financovanie výdavkov sektora mlieka. Z toho vyplýva, že okrem svojho zjavného cieľa zaviazat výrobcov mlieka, aby rešpektovali referenčné množstvá, ktoré im boli pridelené, má dodatočný poplatok takisto hospodársky účel, ktorým je obstarat pre Spoločenstvo finančné prostriedky potrebné na zabezpečenie odbytu produkcie výrobcov, ktorí prekročili svoje kvóty (pozri už citované rozsudky Cooperativa Lattepiù a i., body 74 a 75, ako aj Azienda Agricola Ettore Ribaldi a i., body 58 a 59).
- 38 Zo všetkého, čo bolo vyššie uvedené, vyplýva, že na predloženú otázku treba odpovedať, že nie je v rozpore so všeobecnými zásadami práva Spoločenstva právnej istoty a zákazu retroaktivity, ak na účel aplikácie právnej úpravy Spoločenstva ukladajúcej výrobné kvóty podobného druhu, ako je úprava založená nariadeniami č. 856/84 a 857/84, členský štát prijme namiesto predchádzajúcej právnej úpravy, o ktorej Súdny dvor Európskych spoločenstiev vyslovil, že je diskriminačná, novú právnu úpravu, ktorá sa spätne aplikuje na prekročenie výrobných kvót, ktoré nastali po nadobudnutí účinnosti týchto nariadení, ale počas účinnosti nahradenej vnútroštátnej právnej úpravy.

O trovách

- 39 Luxemburská vláda, ako aj Komisia nemajú právo na náhradu trov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s pripomienkami, ktoré podali Súdnemu dvoru. Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd.

Z týchto dôvodov

SÚDNY DVOR (tretia komora)

v konaní o otázke, ktoré mu predložil Cour de cassation rozsudkom zo 14. novembra 2002, rozhodol:

Nie je v rozpore so všeobecnými zásadami práva Spoločenstva právnej istoty a zákazu retroaktivity, ak členský štát na účel aplikácie právnej úpravy Spoločenstva ukladajúcej výrobné kvóty, ako je úprava založená nariadením Rady (EHS) č. 856/84 z 31. marca 1984, ktorým sa mení nariadenie (EHS) č. 804/68 o spoločnej organizácii trhu v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, a nariadením Rady č. 857/84 z 31. marca 1984 o stanovení všeobecných pravidiel uplatňovania poplatku podľa článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 v sektore mlieka a mliečnych výrobkov prijme namiesto predchádzajúcej právnej úpravy, o ktorej Súdny dvor Európskych spoločenstiev vyslovil, že je diskriminačná, novú právnu úpravu umožňujúcu dodatočné postihovanie prekročení výrobných kvót, ktoré nastali po nadobudnutí účinnosti právnej úpravy Spoločenstva, ale počas účinnosti nahradenej vnútroštátnej právnej úpravy.

Rosas

Schintgen

Colneric

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 15. júla 2004.

Tajomník

Predseda tretej komory

R. Grass

A. Rosas